

ПРАВознавство

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>05 Соціальні та поведінкові науки</i>
Спеціальність	<i>051 «Економіка»</i>
Освітня програма	<i>міжнародна економіка, економіка бізнес-підприємства, економічна кібернетика</i>
Статус дисципліни	<i>нормативна</i>
Форма навчання	<i>очна</i>
Рік підготовки, семестр	<i>3 курс, осінній семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>2 кредити / 60 годин</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік, МКР</i>
Розклад занять	<i>Згідно розкладу roz.kpi.ua</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лектор: к.е.н., доц. Дергачова Ганна Михайлівна, am.dergacheva@gmail.com, +380950947023 Практичні / Семінарські: к.е.н., доц. Дергачова Ганна Михайлівна, am.dergacheva@gmail.com, +380950947023</i>
Розміщення курсу	

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Предметом вивчення дисципліни «Правознавство» є об'єктивні властивості держави і права, основні та загальні закономірності виникнення, розвитку і функціонування державних і правових явищ, основи фундаментальних галузей права України.

Метою навчальної дисципліни є формування стійкого уявлення про основи права України, його джерела, принципи та норми та підготувати студентів до самостійної практичної діяльності в цій сфері та навчання студентів практичних навиків з реалізації отриманих знань на основі аналізу існуючих джерел права, їх місця в системі національного права України, а також практики їх застосування.

Викладення курсу зорієнтоване на формування у студентів таких **компетентностей**:

ЗК 1 - Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 4 - Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ФК 4 - Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

ФК 7 - Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.

Завдання курсу реалізуються через досягнення наступних **програмних результатів навчання**:

ПРН 1 - Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільності, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.

ПРН 18 - Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Дисципліна «Правознавство» займає важливе місце в структурно-логічній схемі освітніх програм економічна кібернетика, міжнародна економіка та економіка бізнес-підприємства.

3. Зміст навчальної дисципліни

Перелік тем навчальної дисципліни:

- Тема 1. Загальні положення про державу
- Тема 2. Загальні положення про право
- Тема 3. Норми права в системі соціальних норм
- Тема 4. Система права
- Тема 5. Реалізація права
- Тема 6. Поняття законності і правопорядку. Правопорушення та юридична відповідальність
- Тема 7. Основи конституційного права
- Тема 8. Поняття цивільного права та цивільно-правових відносин
- Тема 9. Загальна характеристика сімейного права як галузі права. Характеристика трудових правовідносин
- Тема 10. Основи кримінального права України

4. Навчальні матеріали та ресурси

1. Атамась Г.О. Правознавство : навч. посіб. [для студ. усіх спец. вищ. навч. закл.] / Г.О. Атамась, А.П. Шелепов, А.М. Якутка // Нац. ун-т «Львів, політех.». - Л. : Вид-во нац. ун-ту «Львів, політех.», 2004.
2. Основи права України : навч. посіб. [для студ. неюрид. спец. вищ. навч. закл.] / В.Я. Бурак, О.В. Грищук, П.Ф. Гураль та ін. ; ред. В.Л. Ортинський. - вид. 2-ге, переробл. і допов. - Л. : Оріяна-Нова, 2005.
3. Крегул Ю.І. Основи правознавства : навч. посіб. / Ю.І. Крегул. - К. : Київ. нац. торг- економ. ун-т, 2007.
4. Пастухов В.П. Основи правознавства: навч. посіб. / В.П. Пастухов, В.Ф. Пеньківський ; ред. В.П. Пастухов. - К. : Алерта, 2005.
5. Правознавство : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Наук.-метод. центр вищої освіти; Харк. нац. ун-т радіоелектроніки : упоряд. Ю. Г. Борисенко. - Х. : ХНУРЕ, 2005.
6. Правознавство : підручник / А.І. Берлач, Д.О. Карпенко, В.С. Ковальський та ін. ; ред. В.В. Копейчиков, А.М. Колодій. - К. : Юрінком Інтер, 2004. "
7. Білоус В.І., Правознавство: метод. вказівки з навч. дисципліни / В.І. Білоус, І.В. Дмитриченко, М.О. Філіппських. - Миколаїв : НУК, 2007.
8. Гончаренко В.Г. Правознавство. Словник термінів : навч. посіб. / В.Г. Гончаренко, Л.М. Астрова, А.М. Бірюкова, та ін. - К. : Юрисконсульт; КНТ, 2007.
9. Єрофеєнко Л.В. Правознавство : навч.-метод. посіб. / Л.В. Єрофеєнко, В.М. Бережний. - Х. : ХНАДУ, 2007.

10. Костенко О.Б. Основи правознавства : посібник [для вступ, до вищ. навч. закл.] / О.Б. Костенко. - вид. 2-ге, переробл. і допов. - К. : Ін Юре, 2007.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни(освітнього компонента)

Методи навчання і форми оцінювання

Викладання та опанування освітньої компоненти ґрунтується на ряді методів навчання:
основні методи навчання: лекції проблемного характеру, практичні заняття, консультації, написання модульної контрольної роботи, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами;

загальні методи навчання: проблемного викладу, інформаційно-рецептивний, проблемно-пошуковий, евристичний;

спеціальні методи навчання: кейс метод, робота в малих групах, методи вирішення творчих завдань, презентації, дискусія.

Засвоєння освітньої компоненти передбачає відповідні методи навчання та оцінювання, які забезпечать досягнення програмних результатів навчання.

Відповідність програмних результатів, методів навчання і форм оцінювання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 1, ПРН 18 (економічна кібернетика) ПРН 1,2,4,5-16, 16-22,24 (міжнародна економіка)	Лекції проблемного характеру, практичні заняття, консультації, написання реферату, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами. <i>Загальні методи навчання:</i> проблемного викладу, інтерактивний, проблемно-пошуковий, евристичний. <i>Спеціальні методи навчання:</i> презентації, дискусія, аналітична доповідь	Рейтингова система оцінювання, яка передбачає накопичення балів за: відповіді на практичних заняттях, виконання навчальних завдань, доповіді, модульну контрольну роботу Підсумковий контроль – залік

Тематика та структурно-логічна побудова курсу

Навчальним планом передбачено проведення 18 годин лекційних та 36 годин практичних занять, модульний контроль, реферат та екзамен

Тиждень навчання	Назва розділів, тем	Розподіл годин				Опис занять	Навчальна діяльність та оцінювання
		Л	П	С	Всього		
1-2	Тема 1. Загальні положення про державу	2	2	2	6	Лекція 1 Практичне заняття 1	Експрес-опитування Вирішення задач
3-4	Тема 2. Загальні положення про право	2	2	2	6	Лекція 2 Практичне заняття	Експрес-опитування

						2	Вирішення задач
5-6	Тема 3. Норми права в системі соціальних норм	2	2	2	6	Лекція 3 Практичне заняття 3	Експрес-опитування Вирішення задач
7-8	Тема 4. Система права Тема 5. Реалізація права	2	2	2	6	Лекція 4 Практичне заняття 4	Експрес-опитування Вирішення задач
9-10	Тема 6. Поняття законності і правопорядку. Правопорушення та юридична відповідальність	2	2	2	6	Лекція 5 Практичне заняття 5	Експрес-опитування Вирішення задач
11-12	Тема 7. Основи конституційного права	2	2	2	6	Лекція 6 Практичне заняття 6	Експрес-опитування Вирішення задач
13-14	Тема 8. Поняття цивільного права та цивільно-правових відносин	2	2	2	6	Лекція 7 Практичне заняття 7	Експрес-опитування Вирішення задач
15-16	Тема 9. Загальна характеристика сімейного права як галузі права. Характеристика трудових правовідносин	2	2	1	5	Лекція 8 Практичне заняття 8	Експрес-опитування Вирішення задач
17-18	Тема 10. Основи кримінального права України	2	2	1	5	Лекція 9 Практичне заняття 9	Експрес-опитування Вирішення задач
	МКР		2	4	6		
	Залік		2	4	6		
	Всього	18	18	24	60		

6. Самостійна робота студента

Самостійна робота студентів передбачає самостійне опрацювання додаткових матеріалів курсу, підготовку до практичних занять, виконання домашніх завдань, проведення міні-досліджень, виконання творчих завдань, підготовку до проведення ділової гри, до модульної контрольної роботи, написання та захисту реферату.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять та правила поведінки

Відвідування занять є вільним, бали за присутність на лекція та практичних заняттях не додаються. Втім, вагома частина рейтингу студента формується через активну участь у заходах на практичних заняттях, а саме у вирішенні задач, участі у ділових іграх, аналіз конкретних ситуацій,

груповій та індивідуальній роботі. Тому пропуск практичного заняття не дає можливість отримати бали у семестровий рейтинг. В разі поважних причин відсутності студенту надається можливість набрати бали за пропущене заняття.

На території університету студенти мають поводити себе відповідно до Правил внутрішнього розпорядку.

В аудиторіях на лекційних та практичних заняттях користуватись мобільним телефоном потрібно у беззвучному режимі.

Захист індивідуальних завдань

Індивідуальне завдання з дисципліни не передбачено

Пропущені контрольні заходи оцінювання.

Формування семестрового рейтингу студента ґрунтується своєчасному проходженні тестування, виконанні поточних завдань, написанні модульної контрольної роботи згідно графіку викладання дисципліни. Якщо контрольні заходи пропущені з поважних причин (хвороба або вагомій життєвій обставині), студенту надається можливість відпрацювати пропущення заняття за рахунок виконання індивідуальних завдань. В разі порушення термінів і невиконання завдання з неповажних причин, студент не допускається до складання заліку в основну сесію.

Детальніше за посиланням: <https://kpi.ua/files/n3277.pdf>

Заохочувальні та штрафні бали

Заохочувальні бали студент може отримати за поглиблене вивчення окремих тем курсу, що може бути представлене у вигляді наукових тез, наукової статті, есе, презентації тощо. Також заохочувальні бали студент може отримати за участь у студентських олімпіадах та конкурсах наукових робіт згідно тематиці курсу.

Штрафні бали з дисципліни не передбачаються.

Академічна доброчесність

При оцінювання робіт студентів особлива увага приділяється дотриманню політики академічної доброчесності. В разі виявлення дублювання робіт, такі роботи отримують нульовий рейтинг.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Види контролю

Опанування дисципліни передбачає наступні види контролю:

- ✓ *Поточний контроль*: експрес-опитування, про які викладач попереджає заздалегідь. Тестування, МКР.
- ✓ *Календарний контроль*: провадиться двічі на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу.
- ✓ *Семестровий контроль*: залік.

Рейтингова система оцінювання

Оцінювання ґрунтується на застосування рейтингової системи оцінювання, яка передбачає систематичну роботу студентів протягом семестру і складається з наступних заходів:

1. Експрес-опитування на практичних заняттях (max $10 \cdot 5 = 50$ балів) – протягом семестру студенти мають бути готовими до опитування по лекційному матеріалу.
2. Робота над кейсами (max $4 \cdot 5 = 20$ балів) – передбачає опрацювання конкретних ситуацій, пов'язаних із формуванням власних пропозицій щодо подальшого розвитку аналізованих підприємств

3. Робота в групах (max 4*5=20 балів)–протягом семестру передбачено проведення двох ділових ігор, які спрямовані на розвинення командної взаємодії.

4. Модульна контрольна робота (max 10 балів) – виконується на практичному занятті

Студенти, які набрали недостатню кількість балів протягом семестру (менше 60 балів) або бажають підвищити заліковий бал, виконують залікову контрольну роботу у формі тесту або усно (max 60 балів). До балів, набраних за залікову роботу у цьому випадку додаються бали, отримані протягом семестру.

Максимальний бал за курс – 100 балів.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Викладення дисципліни може бути переведено у дистанційній формі в разі введення карантинних обмежень на території університету.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доцентом кафедри міжнародної економіки, к.е.н., доц. Дергачовою Г. М.

Ухвалено кафедрою міжнародної економіки (протокол № 12 від 14.06.2023)

Погоджено Методичною комісією ФММ (протокол № 11 від 30.06.2023)

